UCHWAŁA NR XXXV/340/2021
RADY MIEJSKIEJ W KORFANTOWIE

z dnia 24 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Korfantów na 2022 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1834) i art. 4^1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) Rada Miejska w Korfantowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Korfantów na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

2. Burmistrz Korfantowa w terminie do 31 marca 2023 roku przedstawi Radzie Miejskiej Sprawozdanie z realizacji wymienionego w ust. 1 Programu.

3. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Korfantowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący

Ryszard Duś

Załącznik do uchwały Nr XXXV/340/2021
Rady Miejskiej w Korfantowie
z dnia 24 listopada 2021 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KORFANTÓW NA 2022 ROK

Korfantów, 2021 r.

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 4^1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiazywaniem problemów alkoholowych. Podstawą prawną opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest art. 4^1 ust. 2 w/w ustawy, a źródłem finansowania Programu są środki finansowe pozyskiwane z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, które przedsiębiorcy wnoszą na rachunek gminy.
Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4^1 ust. 3 ustawy należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, które m.in. podejmują czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, wykonują ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy, a także wydają opinie w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPPiRPA) jest zapisem działań, które są realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie Gminy Korfantów.

Zadania Programu są w dużej mierze kontynuacją oraz uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Korfantów w latach poprzednich.
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok uwzględnia wymogi ustawowe oraz cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.
Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

1. tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu;
2. działalność wychowawczą i informacyjną;
3. ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
4. ograniczanie dostępności alkoholu;
5. leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
6. zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
7. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
8. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja GPPiRPA powinna przyczyniać się do ograniczania dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu.

Problemy społeczne związane z alkoholem są jednymi z najtrudniejszych do rozwiązania. Spożywanie alkoholu ma istotny wpływ na całą społeczną populację. Alkohol jest towarem legalnym, jednak wymagającym specjalnych regulacji prawno - administracyjnych i finansowych ze względu na powodowanie strat społecznych, ekonomicznych oraz zdrowotnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 został opracowany zgodnie z:

1) ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),

2) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),

3) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),

4) ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym ((t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1956)

5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642).

Realizatorami Programu są:

- Burmistrz Korfantowa wraz z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej GKRPA),
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Placówki oświatowe i kulturalne.

ROZDZIAŁ I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KORFANTÓW

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów, związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy. Dla potrzeb opracowania Programu w miesiącach sierpień – wrzesień 2021 r. przeprowadzono diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych, którą objęto dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzież oraz sprzedawców alkoholu. Diagnoza i analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania konkretnych zadań Programu.

Aktualnie Gmina Korfantów liczy 8 814 mieszkańców, w tym w mieście Korfantów 1 806 osób. W wieku produkcyjnym jest 5 517 osób, co stanowi 62,5 %.
(Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Korfantowie – Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich – październik 2021 r.)

Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych związanych z używkami przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców gminy Korfantów.
Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Korfantów. Działania badawcze miały na celu:

- zidentyfikowanie problemów dotyczących między innymi uzależnień w różnych grupach wiekowych;
- uchwycenie czynników prowokujących do powstawania sytuacji problemowych;
- określenie skali oraz zakresu tych problemów;
- rozpoznanie i zdiagnozowanie skutków występujących problemów;
- propozycję rozwiązań / zmniejszania negatywnych konsekwencji.

Postawy dorosłych mieszkańców wobec alkoholu.

Badania przeprowadzone przez Centrum Badań Opinii Społecznych (CBOS) na rok 2019 pokazują, że ponad połowa Polaków (56%) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, mniej niż co dziesiąty badany spożywa go często (8%), a co trzeci unika okazji do picia alkoholu lub w ogóle nie bierze go do ust (33%).

Niestety spożywanie alkoholu niesie za sobą daleko idące szkody. Nie sposób je wszystkie wymienić, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn). Powoduje on także szkody społeczne (przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny) oraz ekonomiczne. Pomimo, iż wyżej wymienione szkody są daleko idące i wymiernie (finansowo) bardzo wysokie, ciągle nie udaje się opanować zjawiska nadmiernego spożywania alkoholu, zarówno wśród dorosłych, jak i młodszych mieszkańców naszego kraju.

Jak wynika z deklaracji badanych mieszkańców gminy Korfantów, alkohol jest obecny w ich życiu, lecz częstotliwość jego spożywania jest zazwyczaj okazjonalna. Najliczniejsza grupa ankietowanych tj. 59% przyznała się do spożywania napojów alkoholowych okazjonalnie, średnio kilka razy w roku. 28% badanych zadeklarowało abstynencję, natomiast pozostałe osoby tj. 13% przyznały się do spożywania alkoholu z

większą częstotliwością tj. raz w miesiącu lub częściej. Uwzględniając płeć respondentów, zarówno kobiety (56%), jak i mężczyźni (67%) najczęściej odpowiadali, że piją alkohol okazjonalnie.

Porównując tegoroczne wyniki z danymi z lat poprzednich można zauważyć, iż tendencja utrzymuje się na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich trzech lat. Można jednak zauważyć, iż w 2021 roku zwiększył się odsetek osób deklarujących abstynencję.

Jak często spożywa Pan/Pani napoje alkoholowe?	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**
Nie pije	34%	22%	28%
Okazjonalnie	56%	66%	59%
Raz w miesiącu	6%	5%	7%
Raz na dwa tygodnie	1%	2%	3%
Raz w tygodniu	2%	3%	3%
Każdego dnia	1%	1%	0%

Jak często spożywa Pan/Pani napoje alkoholowe?

W odpowiedzi na pytanie odnośnie rodzaju spożywanego alkoholu, respondenci najczęściej wskazywali, że piją piwo. Odpowiedź tę wybrało 37% badanych. Kolejno, 16% stanowiły osoby spożywające drinki, a 10% przyznało, że najczęściej pije wino. 6% respondentów wskazało na wódkę, a 3% wskazało na likiery, miody pitne, nalewki. 28% badanych odpowiedziało, że nie piją alkoholu. Analizując to pytanie z uwzględnieniem płci respondenta widzimy, że preferencje co do rodzaju spożywanego alkoholu są takie same. Zarówno kobiety, jak i mężczyźni najchętniej spożywają piwo. Taką odpowiedź wskazało kolejno 28% kobiet i 62% mężczyzn.

W części poruszającej problematykę nadużywania napojów alkoholowych zadano badanym także pytanie odnośnie przyzwolenia w ich domu na picie względnie nowych na naszym rynku napojów alkoholowych, to jest cydru i alkopopu oraz napojów bezalkoholowych, w tym piwa bezalkoholowego 0% i napojów energetyzujących przez osoby niepełnoletnie. 31% badanych przyznało, że w ich domach nie ma zakazu spożywania powyższych napojów. Pozostałe 69% odpowiedziało, że w ich rodzinie nie ma przyzwolenia na picie napojów energetyzujących, piwa 0%, cydru lub alkopopu.

W tym miejscu należy odwołać się do oficjalnego stanowiska Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z którym „*sprzedaż osobom nieletnim tzw. piwa bezalkoholowego (...) będzie budzić wątpliwości wychowawcze oraz może naruszać cele ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych szczególnie wśród dzieci i młodzieży, gdyż spożywanie przez dzieci oraz młodzież piwa bezalkoholowego wyrabia nawyki konsumpcji piwa w życiu dorosłym.*

Połowa badanych tj. 50% podziela opinię, że można uzależnić się od piwa i wina tak samo, jak od wódki. 31% badanych stwierdziło, że piwo i wino są jednak zbyt słabym alkoholem, aby można było się od nich uzależnić. Pozostałe 19% nie miało zdania na ten temat.

Zapytano również badanych jaka ich jest ich zdaniem określona częstotliwość spożywania alkoholu, która daje podstawę do mówienia o występującym problemie uzależnienia. Jak stwierdziło 35% respondentów spożywanie napojów procentowych nie musi

odbywać się każdego dnia, aby się od nich uzależnić, a odczuwanie potrzeby napicia się alkoholu nawet raz w miesiącu jest już sygnałem ostrzegawczym. 32% ankietowanych uważa, że tylko w przypadku codziennego spożywania alkoholu można się uzależnić. 3% stwierdziło, że do uzależnienia może prowadzić picie alkoholu raz w tygodniu, a pozostałe 30% nie miało zdania na ten temat.

Wobec powyższego, powołując się na zdanie kierownika działu lecznictwa odwykowego i programów medycznych PARPA wystarczy, aby raz w tygodniu lub nawet raz w miesiącu odczuwać potrzebę spożycia alkoholu, bowiem nie ma określonej dopuszczalnej ilości spożywanego alkoholu, która gwarantowałaby brak szkód zdrowotnych.

Postawy dorosłych mieszkańców gminy wobec narkotyków

Narkomania staje się coraz bardziej powszechnym zjawiskiem w Polsce. Aż co piąty nastolatek spróbował marihuany, co dziesiąty – amfetaminy, natomiast co piętnasty próbował heroiny. Zjawisko narkomanii jest coraz bardziej wszechobecne. Obowiązujące w Polsce normy prawne nakładają wiele sankcji karnych na osoby powiązane ze środowiskiem narkomanii: na dealerów narkotyków, osoby, które je przetwarzają, wytwarzają, czerpią zyski ze sprzedaży lub są ich posiadaczami. Normy te są często interpretowane jako jedne z najbardziej restrykcyjnych w porównaniu z innymi państwami Europy. Zjawisko narkomanii to jeden z najpoważniejszych problemów społecznych, a także chorób XXI wieku. Pomimo tego, iż problem stosowania narkotyków dotyczy głównie ludzi młodych, warto poznać, jakie są postawy dorosłych wobec tych substancji psychoaktywnych.

W odpowiedzi na pytanie odnośnie oceny występującego problemu narkomanii na terenie gminy Korfantów 44% ankietowanych odpowiedziało, że jest on zauważalny natomiast są to nieliczne przypadki, a 3% badanych przyznało, że jest to problem bardzo powszechny. Z kolei 10% stwierdziło, że problem narkomanii w ogóle nie występuje na terenie gminy, a pozostałe 43% respondentów nie miało zdania na ten temat.

Spośród badanych mieszkańców z terenu gminy Korfantów, zdecydowana większość tj. 78% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. Natomiast 22% respondentów przyznało, że zna do pięciu osób, które sięgają po tego typu substancje.

Porównując tegoroczne wyniki z danymi z lat poprzednich można zauważyć, iż w stosunku do roku 2020 wzrósł odsetek osób posiadających znajomości osób zażywających narkotyki.

Znajomość osób zażywających narkotyki	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Znam	22%	19%	22%
Nie znam	78%	81%	78%

Pytanie:. Znajomość osób zażywających narkotyki- analiza porównawcza

Zapytano badanych, czy w swoim otoczeniu znają miejsca, w których można zdobyć narkotyki. 19% mieszkańców przyznało, że posiada taką wiedzę, natomiast pozostałe 81% zaprzeczyło.

Jeśli chodzi o doświadczenia badanych mieszkańców z narkotykami, zdecydowana większość z nich tj. 94% odpowiedziała, że nigdy nie miała z nimi styczności. Do zażywania tego typu substancji przyznało się łącznie 6% respondentów.

Zjawisko przemocy w środowisku lokalnym

W ostatnich latach do publicznej wiadomości dociera wiele informacji na temat różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami. Przemoc traktują jako sytuację poniżającą, wstydliwą, stąd ogromne bariery przed przyznaniem się do tego typu incydentów.

Badania CBOS dotyczące doświadczania zjawiska przemocy wśród Polaków pokazują, iż przemoc oraz inne formy agresji nie są czymś nadzwyczajnym w życiu Polaków, gdyż coraz częściej można zaobserwować tego typu incydenty na ulicy, w miejscach publicznych, w pracy, w szkole, środkach komunikacji miejskiej.

Na początku tej części ankietyzacji poproszono badanych mieszkańców z terenu gminy Korfantów o wskazanie stwierdzeń, które według nich oznaczają przemoc w rodzinie. Najliczniejsze okazały się odpowiedzi wskazujące na przemoc fizyczną czyli bicie, szarpanie i popychanie. Kolejno wskazało na przemoc psychiczną tj. wyzwiska, poniżanie czy krzyki a także za przemoc uznano również zaniedbanie i brak opieki.

Badania przeprowadzone wśród mieszkańców z terenu gminy Korfantów pokazały, iż łącznie 37% z nich zna rodziny, w których stosowana jest przemoc. Pozostałe 63% badanych zaprzeczyło posiadaniu takich znajomości.

Respondenci zostali również zapytani czy kiedykolwiek sami doświadczyli przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość badanych tj. 90% zaprzeczyła by takie zdarzenia miały miejsce. Pozostałe 10% potwierdziło natomiast, że doświadczyło przemocy w rodzinie, a osobą stosującą przemoc był najczęściej rodzic.

Jak wynika z pozyskanych danych, opinie mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych i surowego traktowania dzieci są nieco zróżnicowane. 54% badanych wyraziło zdanie, że tego typu kary zdecydowanie nie stanowią dobrej metody wychowawczej. Niemniej jednak 25% stwierdziło, że stosowanie kar cielesnych jest dopuszczalne w sytuacji kiedy inne metody zawodzą. Pozostałe 21% ankietowanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Nieco niepokojącym jest, iż w porównaniu do roku 2020 zwiększył się odsetek osób potwierdzających stosowanie kar cielesnych wobec dzieci, kiedy inne metody zawodzą

Wielokrotne używanie substancji psychoaktywnych nasila ich uzależniające działanie, które objawia się silną potrzebą ich ciągłego przyjmowania, pomimo bycia świadomym szkód (somatycznych, psychicznych, społecznych), jakie te substancje powodują. Co więcej, uzależnienie to choroba niezwykle złożona wymagająca kompleksowego leczenia. Stąd też na zakończenie badania zapytaliśmy mieszkańców o to, czy na terenie swojej gminy znają instytucje, które udzielają pomocy osobom uzależnionym.

Należy zwrócić uwagę, iż tylko 12% badanych potrafiło samodzielnie wskazać przynajmniej jeden podmiot, zajmujący się taką pomocą i był to najczęściej Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Profilaktyczno - Konsultacyjny. Pozostałe 88% respondentów zadeklarowało brak znajomości instytucji świadczących pomoc dla osób uzależnionych. Koniecznym wydaje się więc zintensyfikowanie działań informacyjnych w tym zakresie.

Osoby ankietowane zostały również poproszone o wskazanie kierunków działań, jakie w ich opinii powinny podjąć władze gminy w celu przeciwdziałania uzależnieniom. W pierwszej kolejności, zdaniem większości respondentów należy skupić się na prowadzeniu profilaktycznej działalności edukacyjnej z zakresu postaw prozdrowotnych, której adresatami będą dzieci i młodzież szkolna, ich rodzice oraz grono pedagogiczne. Następnie warto byłoby podejmować działania informacyjno-edukacyjne na temat uzależnień oraz możliwości uzyskania pomocy (w tym np. organizacja spotkań, dystrybucja ulotek, broszur). Na kolejnej pozycji mieszkańcy jako zasadne wskazali na organizowanie spotkań informacyjno-profilaktycznych dotyczących szkodliwości alkoholu.

Wyniki badania wskazują, że w opinii badanych mieszkańców Korfantowa najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym w ciągu ostatnich lat jest alkoholizm. Wobec powyższego, zasadne jest podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy takich jak m.in.:

- dalsze kontrole punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania i zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym;
- prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z asertywnych technik odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym;
- zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych;
- tworzenie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją; w tym osób uzależnionych i współuzależnionych;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne;
- podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki alkoholowej- organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów szkół;
- promowanie wydarzeń kulturalnych i społecznych o charakterze bezalkoholowym; wzbogacenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego;
- ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych, dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy, promujących zdrowy tryb życia.

Wśród uczniów wszystkich szkół z terenu Gminy Korfantów prowadzone są coroczne badania na temat zagrożeń społecznych m.in. alkoholu, narkotyków, agresji, uzależnień behawioralnych i innych. W większości sondaże takie są integralną częścią programów profilaktycznych, ale także prowadzone są niezależne badania, które zostaną zaprezentowane w corocznym sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Gminie Korfantów funkcjonuje 31 punktów sprzedaży alkoholu.
(stan na dzień 31 października 2021r.)
Ważnym elementem lokalnej polityki powinna być zasada ograniczania ilości punktów sprzedaży alkoholu. Istotny jest także stały system kontroli punktów sprzedaży alkoholu, systematyczna edukacja właścicieli sklepów i sprzedawców oraz egzekwowanie najważniejszych przepisów związanych z zakazem sprzedaży alkoholu nieletnim.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Korfantów.

	Zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa	**Zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)**	**Zawierających powyżej 18% alkoholu**
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	25	19	22
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	6	1	2

(Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego Wydział Infrastruktury Komunalnej i Inwestycji – październik 2021 r.)

W 2021 r. przeprowadzona została ankieta wśród sprzedawców napojów alkoholowych. W badaniu wzięło udział 31 sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych zlokalizowanych na terenie gminy Korfantów.
Celem badania była analiza postaw sprzedawców wobec takich zagadnień jak:

1) spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży;
2) sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym;
3) znajomość przypadków sprzedaży papierosów i alkoholu nieletnim;
4) przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Na początku badania zapytano ankietowanych sprzedawców czy zdarzają się przypadki spożywania alkoholu w obrębie sklepu. 90% badanych przyznało, że tego typu sytuacje w ogóle się nie zdarzają. 10% potwierdziło, że raz w tygodniu spotyka się z takimi przypadkami.

Gdy zapytano respondentów o to czy kiedykolwiek doszło do nieprzyjemnego zajścia związanego z alkoholem w obrębie sklepu, 3% potwierdziło, że takie zdarzenia miały miejsce. 45% zaprzeczyło takim sytuacjom, a pozostałe 52% nie przypominało sobie takich incydentów. W trakcie ankietyzacji sprzedawcy odpowiadali także na pytanie, czy widzą coś niestosownego w sprzedaży alkoholu dorosłej osobie nietrzeźwej. 97% ankietowanych stwierdziło, że takie zachowanie jest niestosowne. 3% miało przeciwne zdanie w tym temacie. Ponadto wszyscy badani sprzedawcy potwierdzili, że nie zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej. W drodze badania okazało się również, że 10% respondentów zna przypadki sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia i tyle samo przyznało, że spotkało się z sytuacją sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim. Pozostali sprzedawcy tj. 90% zaprzeczyli by znali przypadki sprzedaży tych używek osobom poniżej 18 roku życia. Zapytano także bezpośrednio sprzedawców, czy kiedykolwiek sami sprzedali papierosy lub alkohol osobie, o której wiedzieli, że jest niepełnoletnia. Wszyscy sprzedawcy stanowczo zaprzeczyli takim działaniom.

W kolejnym pytaniu poproszono sprzedawców o odpowiedź jak często osoby poniżej 18 roku życia podejmują próbę zakupu napojów alkoholowych. Zdecydowana większość badanych tj. 93% przyznała, że takie sytuacje zdarzają się rzadko. Pozostałe 7% badanych stwierdziło, że takie sytuacje nigdy się nie zdarzają.

W drodze badania okazało się, że bardzo popularną używką wśród młodych osób są napoje energetyzujące. 55% badanych sprzedawców przyznało, że codziennie spotyka się z próbami zakupu tego typu napojów przez osoby niepełnoletnie. Kolejno 29% zadeklarowało, że takie sytuacje zdarzają rzadko, raz w miesiącu. Następnie 6% spotyka się z taką sytuacją raz w tygodniu, a pozostałe 10% stwierdziło, że nigdy się to nie zdarza.

Porównując tegoroczne wyniki z danymi z lat poprzednich można zauważyć, iż w tegorocznym badaniu zdecydowanie wzrosła liczba osób poniżej 18 roku życia, które próbują zakupić napoje energetyzujące.

Jak często osoby poniżej 18 roku życia próbują zakupić napoje energetyzujące?	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**
Codziennie	58%	41%	55%
Raz w tygodniu	8%	0%	6%
Rzadko, raz w miesiącu	17%	22%	29%
Nigdy	17%	37%	10%

Pytanie: Jak często osoby poniżej 18 roku życia próbują napoje energetyzujące?

Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości prób zakupu piwa bezalkoholowego przez osoby niepełnoletnie. 35% ankietowanych przyznało, że próby zakupu tego typu piwa przez osoby poniżej 18 roku życia zdarzają się codziennie. Kolejno 32% odpowiedziało, że spotyka się z takimi sytuacjami rzadko. Kolejno 29% potwierdziło występowanie takich przypadków raz na tydzień, a pozostałe 4% sprzedawców stwierdziło, że w ogóle się to nie zdarza.

Odwołując się do art. 15 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdzie zaznaczono, iż *„w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy (...)”* zapytano badanych sprzedawców, czy mają śmiałość poprosić o dowód potwierdzający wiek klienta, w przypadku kiedy mają wątpliwości, co do jego pełnoletności. Wszyscy ankietowani jednogłośnie odpowiedzieli, że w przypadku wątpliwości zawsze proszą o pokazanie dokumentu tożsamości potwierdzającego wiek nabywcy.

Zadano również pytanie, czy często zdarza się, że ktoś z dorosłych klientów podejmuje interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol młodszych ludzi. Wszyscy badani sprzedawcy alkoholu stwierdzili, że nigdy nie spotkali się z taką interwencją ze strony innych klientów.

Wszyscy badani sprzedawcy są świadomi kary, jaka grozi za sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej. Zapytaliśmy sprzedawców czy wiedzą na czym polega zakaz reklamowania napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży. 65% badanych respondentów potwierdziło znajomość prawa w tym obszarze, niestety pozostałe 35% potwierdziło nieznajomość przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Art. 13^1).

W 2021 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła kontrolę w 20 placówkach sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym szczególnie nie sprzedawanie alkoholu osobom nieletnim. Ponadto członkowie GKRPA odwiedzając sklepy rozprowadzili wśród sprzedawców materiały informacyjne, dotyczące zasad sprzedaży alkoholu oraz ulotki i plakaty.

Policjanci – dzielnicowi w ramach prowadzonych systematycznie obchodów, patroli prowadzą kontrole w rejonie placówek handlowych pod kątem m.in. spożywania alkoholu w miejscach objętych zakazem.

Policja prowadzi statystyki przestępstw i wykroczeń z udziałem osób nietrzeźwych. Poniżej został przedstawiony raport Komisariatu Policji w Korfantowie dotyczący zdarzeń odnotowanych na terenie Gminy Korfantów. Jak wynika z danych przedstawionych poniżej można zauważyć, iż niepokojąca jest liczba interwencji domowych związanych z użyciem alkoholu oraz liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie. W 2021 r. na terenie naszej gminy odnotowano przestępstwa dotyczące ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dane z Komisariatu Policji w Korfantowie stan na dzień 31 października 2021 r.

Lp.	Odnotowane zdarzenia	Ilość zdarzeń w 2020 r.	Ilość zdarzeń w 2021 r.
1.	Ilość zatrzymanych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu – w tym nieletnich do lat 17	7	27
2.	Liczba zatrzymanych praw jazdy za prowadzenie pojazdów przez osoby będące pod działaniem alkoholu	3	7
3.	Liczba interwencji dotyczących zakłócania porządku publicznego przez osoby będące pod działaniem alkoholu	29	35
4.	Ilość osób ukaranych mandatami za spożycie alkoholu w miejscu publicznym – art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	10	28
5.	Liczba wniosków o ukaranie skierowane przez Policję do Sądu spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych	5	8
6.	Ilość osób doprowadzanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	18	6
7.	Ilość osób doprowadzonych do wytrzeźwienia (przez Policję) z terenu gminy do izby wytrzeźwień w innej gminie	0	0
8.	Ilość osób doprowadzonych do wytrzeźwienia do miejsca zamieszkania	3	7
9.	Ilość ujawnionych nieletnich będących pod wpływem alkoholu	4	0
10.	Ilość nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych (liczba osób a nie zatrzymań)	4	0
11.	Liczba interwencji domowych związanych z użyciem alkoholu	65	124
12.	Liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie	34	23

13.	Liczba stwierdzonych przestępstw z art. 207kk (znęcanie się nad rodziną)	3	2
14.	Liczba stwierdzonych przestępstw z art. 209 kk (nie alimentacja)	8	7
15.	Ilość rodzin, w których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”	14	18
16.	Liczba sporządzonych przez Policję wniosków do GKRPA o wszczęcie procedury o podjęcie leczenia odwykowego	7	7
17.	Liczba stwierdzonych przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	0	3
18.	Ilość osób zatrzymanych przez KP w Korfantowie za posiadanie narkotyków	0	3

Ośrodek Pomocy Społecznej w Korfantowie zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, udziela wsparcia miedzy innymi osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy. Wszystkie rodziny obje te są pomocą, a osoby z problemem uzależnienia są motywowane do podjęcia leczenia przez pracowników prowadzących sprawę. Chociaż, co roku maleje liczba rodzin korzystających z pomocy socjalnej to alkoholizm jest głęboko osadzony w życiorysie wielu podopiecznych. Zjawisko przemocy nierozerwalnie wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach.

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Korfantowie stan na dzień 31 października 2021 r.

Lp.		**2021**
1.	Liczba rodzin, które korzystały z pomocy materialnej OPS	120
2.	Liczba rodzin z problemem nadużywania alkoholu objętych świadczeniami pomocy społecznej w tym: • liczba mężczyzn • liczba kobiet • liczba dzieci wychowująca się w tych rodzinach i korzystająca z pomocy społecznej	38 35 3 0
3.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez OPS na pomoc rodzinom z problemem nadużywania alkoholu	126 536,03 zł
4.	Ilość udzielonych świadczeń dla rodzin z problemami alkoholowymi	378
5.	Liczba rodzin objęta świadczeniami, w której występuje zjawisko przemocy domowej	0
6.	Liczba rodzin objęta świadczeniami, w której występuje problem narkotyków	0

ROZDZIAŁ II. WYKAZ ZADAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2022 ROK W GMINIE KORFANTÓW

GKRPA zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z Narodowym Programem Zdrowia prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1) Świadczenie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków poprzez:
- systematyczną działalność Punktu Konsultacyjnego w zakresie udzielania informacji i porad oraz organizowania pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej,
- pomoc terapeutyczną w kontynuowaniu trzeźwości osobom, które ukończyły leczenie,
- udzielanie indywidualnych konsultacji psychologa i terapeuty odwykowego.

2) Działania podejmowane w zakresie motywowania do poddania się leczeniu odwykowemu.
3) Czynności przygotowawcze do postępowania sądowego wobec osób odmawiających leczenia.
4) Wspieranie działań grup trzeźwościowych.
5) Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjnych na temat choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie w problemach osobistych.
6) Wspieranie działalności ośrodków leczenia odwykowego.
7) Informowanie mieszkańców gminy o możliwościach skorzystania z pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu poprzez rozpowszechnianie informacji.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1) Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy rodzinom dotkniętym alkoholizmem i ofiarom przemocy domowej, w szczególności z Zespołem Interdyscyplinarnym.
2) Działania zmierzające do zwiększenia skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy, zaniedbań i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych nadużywaniem alkoholu.
3) Organizowanie wsparcia dla osób żyjących w rodzinach z problemem poprzez:
- udzielanie indywidualnego wsparcia psychologicznego,
- organizowanie zajęć terapeutycznych dla grup Al-anon i DDA,
- udzielanie pomocy w schronieniu.

4) Podejmowanie czynności prawnych według procedury Niebieskie Karty wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu stosują przemoc i zaniedbują obowiązki rodzinne.

5) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez :

- objęcie dzieci indywidualną pomocą psychologiczną,
- finansowanie i prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych,
- wspieranie inicjatyw działań opiekuńczych i socjalnych wobec dzieci zaniedbywanych,
- finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- realizację wsparcia socjoterapeutycznego poprzez model „świetlicy podwórkowej",
- utworzenie systemu szybkiego reagowania w przypadkach sygnału świadczącego o krzywdzie dzieci,
- przysposabianie, remontowanie, wyposażanie placówek do zadań świetlicowych.

6) Wspieranie instytucji i stowarzyszeń skutecznie działających na rzecz pomocy terapeutycznej i zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci z rodzin alkoholowych i z zaniedbaniami wychowawczymi.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1) Realizowanie w szkołach rekomendowanych programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych kształtujących postawy i umiejętności ważne dla zdrowego stylu życia w ramach profilaktyki uniwersalnej.
2) Organizowanie i finansowanie autorskich programów profilaktycznych w placówkach szkolno-wychowawczych.
3) Finansowanie szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych, wychowawców klasowych, pedagogów, opiekunów dzieci.
4) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.
5) Prowadzenie działań profilaktycznych dla rodziców (w szkołach i świetlicach wiejskich):

- edukacja rodziców w zakresie zagrożeń związanych z używkami,
- organizowanie warsztatów psychoedukacyjnych rozwijających kompetencje wychowawcze,
- udzielanie specjalistycznej pomocy rodzicom, których dzieci upijają się lub zażywają narkotyki.

6) Finansowanie diagnozy problemów społecznych – uzależnień.

7) Finansowanie zakupów i prenumeraty czasopism, plakatów, broszur oraz innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1) Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
2) Dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych wyłonionych w otwartym konkursie ofert.
3) Dofinansowanie imprez kulturalno-sportowych promujących zdrowy styl życia.
4) Organizacja oraz dofinansowanie lokalnych imprez, akcji oraz działań profilaktycznych.
5) Rozpropagowywanie informacji na temat działań w zakresie profilaktyki, edukacji, interwencji i pomocy w sprawach związanych z uzależnieniami.
6) Zakup materiałów diagnostycznych, edukacyjnych w zakresie profilaktyki.
7) Szkolenia różnych grup zawodowych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- sprzedawców alkoholu,
- pracowników służby zdrowia.

8) Wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.
9) Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:

- Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prawa lokalnego.
- Powiadamianie odpowiednich służb o naruszeniu przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ III. ZADANIA ZAWARTE W GMINNYM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH UWZGLĘDNIAJĄCE CELE OPERACYJNE DOTYCZĄCE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH OKREŚLONE W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA NA LATA 2021-2025.

1. Realizacja przez Gminę Korfantów niniejszych zadań odbywać się będzie poprzez ich organizację, współpracę z innymi podmiotami, finansowanie lub współfinansowanie zadań, wsparcie merytoryczne - forma realizacji zależeć będzie od charakteru zadania.
2. Cel operacyjny Programu wynikający z Narodowego Programu Zdrowia (zwanego NPZ).

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacja epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
6. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Uzależnienie od alkoholu.

1. Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.
2. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.
3. Zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
4. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne)
Upowszechniane wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno - edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 3: Promocja zdrowia psychicznego
Promocja zdrowia psychicznego
Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej.

ROZDZIAŁ IV. ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMOW ALKOHOLOWYCH.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Korfantów zwanej dalej Komisją za udział w posiedzeniu (lub kontroli punktów sprzedaży alkoholu) przysługuje wynagrodzenie w kwocie 150 zł brutto.
3. Przewodniczący Komisji za udział w posiedzeniu (lub kontroli punktów sprzedaży alkoholu) otrzymuje wynagrodzenie 200 zł brutto.
4. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi obecność potwierdzona podpisem członka Komisji na listach obecności z odbytych posiedzeń (lub kontroli punktów sprzedaży alkoholu) w danym miesiącu.
5. Wypłata wynagrodzenia następuje w terminie wypłaty wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Korfantowie.
6. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów wyjazdu na szkolenia związane z pracą Komisji.